

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการจัดกิจกรรมลูกเสือของครูใน โรงเรียนบ้านอู่ตะเภา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

อัจฉราวดี เกศแก้ว^{1*}, พิชามณีย์ สุริยพรรณ¹ และ นันทพงศ์ หมีแหละหมั่น¹

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

*auscha.nui@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมลูกเสือ 2) ศึกษาปัญหาและเปรียบเทียบลักษณะปัญหาระหว่างครูที่มีวุฒิทางลูกเสือกับครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ 3) ศึกษาความต้องการในการพัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือและเสนอแนวทางการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์และต่อยอด ในโรงเรียนบ้านอู่ตะเภา การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบประสานวิธีเชิงพรรณนา โดยเน้นนำหนักไปที่ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อให้เห็นบริบทอย่างละเอียด ผู้ให้ข้อมูลคือครูทั้งโรงเรียนจำนวน 9 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ ประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา และการเปรียบเทียบประเด็นระหว่างครู 2 กลุ่ม

ผลการวิจัย พบว่า 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมลูกเสือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ ส่วนด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสืออยู่ในระดับปานกลาง 2) การศึกษาปัญหาและเปรียบเทียบลักษณะปัญหาระหว่างครูที่มีวุฒิทางลูกเสือกับครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ พบว่าปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ยังไม่เป็นระบบ ความรู้และทักษะของครูที่ไม่เท่าเทียมกัน การขาดสื่อและอุปกรณ์ รวมถึงการไม่มีเครื่องมือประเมินที่เป็นมาตรฐานและเมื่อเปรียบเทียบเชิงคุณภาพพบว่าครูที่มีวุฒิทางลูกเสือมีรับบทบาทหลักด้านการวางแผนและพิธีการแต่ต้องรับผิดชอบงานทางโรงเรียนมาก ในขณะที่ครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือยังขาดความมั่นใจและต้องการฝึกปฏิบัติ เรียนรู้ทักษะแบบเป็นขั้นตอนมากกว่า 3) การศึกษาความต้องการในการพัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือของครู พบว่า ครูต้องการเข้ารับการอบรม จัดให้มีระบบพี่เลี้ยง คู่มือการจัดกิจกรรมและคลังองค์ความรู้ทางลูกเสือ สื่อและอุปกรณ์รวมถึงระบบนิเทศติดตามและประเมินผลร่วมกัน ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ และการประเมินผลนำไปใช้ในระยะต่อไป ทั้งนี้ข้อค้นพบจำกัดอยู่เฉพาะ บริบทของโรงเรียนบ้านอู่ตะเภาเท่านั้น

คำสำคัญ: สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ การจัดกิจกรรมลูกเสือ การเปรียบเทียบตามวุฒิทางลูกเสือ

The current situation, problems and needs of teachers in organizing scouting activities at Ban U-Taphao School, Affiliated with the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2

Auscharawadee Ketkaew^{1*}, Pichamon Sureeyaphan¹ and Nantapong Milaehman¹

¹Educational Administration , Faculty Education , Suratthani Rajabhat University

*auscha.nui@gmail.com

Abstract

This research aimed to: (1) study the current conditions of Scout activity organization; (2) examine the problems and compare their characteristics between teachers with and without Scout qualifications; and (3) identify teachers' needs for developing Scout activity organization and propose guidelines for applying the findings, at Ban U-Taphao School. The study employed a descriptive mixed-methods design, emphasizing qualitative data to provide an in-depth understanding of the context. The participants were all nine teachers at the school. Data were collected using a five-point rating-scale questionnaire and semi-structured in-depth interviews, then analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, content analysis, and comparison between the two groups.

The findings revealed that the overall current conditions of Scout activity organization were at a high level. Activity implementation had the highest mean score, followed by planning, while measurement and evaluation were at a moderate level. The major problems were unsystematic planning, differences in teachers' knowledge and skills, insufficient materials and equipment, and the lack of standardized evaluation tools. Teachers with Scout qualifications generally assumed primary responsibility for planning and ceremonies but also carried heavy school workloads, whereas those without qualifications lacked confidence and needed more hands-on, step-by-step training. The teachers also expressed needs for training, a mentoring system, activity handbooks, a Scout knowledge repository, materials and equipment, and a shared supervision, monitoring, and evaluation system.

Keywords: Current State, Problems, Needs, Scout Activity Organization, Comparison by Scout Qualification

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดเจตนารมณ์สำคัญของการจัดการศึกษาไทยไว้ว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยกระบวนการจัดการศึกษาต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลครบทุกมิติ ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุข

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติดังกล่าวยังให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาในลักษณะที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน ทั้งสถานศึกษา ครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ ทั้งในระดับนโยบายและระดับสถานศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างแท้จริงและยั่งยืน [1]

กิจกรรมลูกเสือเป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเสริมสร้างความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบ ผ่านประสบการณ์ตรง กิจกรรมกลางแจ้ง การฝึกระเบียบวินัย การทำงานเป็นหมู่คณะ และการฝึกทักษะการดำรงชีวิต โดยใช้ระบบหมู่เป็นกลไกสำคัญในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้บทบาทของผู้นำและผู้ตาม ฝึกการตัดสินใจร่วมกัน และพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความมีวินัย ความเสียสละ ความรับผิดชอบ และจิตสาธารณะ อันเป็นพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่ดี ในบริบทของสถานศึกษา กิจกรรมลูกเสือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การช่วยเหลือผู้อื่น และการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง กิจกรรมลูกเสือจึงมิใช่เพียงกิจกรรมเสริม แต่เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม การจัดกิจกรรมลูกเสือให้บรรลุวัตถุประสงค์จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านการกำหนดนโยบาย และแผนงาน การเตรียมความพร้อมของครูและผู้นำลูกเสือ การจัดสรรสื่อ อุปกรณ์ และทรัพยากร ตลอดจนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน รวมถึงการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โรงเรียนบ้านอู่ตะเภา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2560 ซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยกิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมสำคัญที่ช่วยส่งเสริมระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะในการดำรงชีวิต อีกทั้งยังสามารถบูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นได้

จากรายงานผลการปฏิบัติงานและข้อมูลบริบทของโรงเรียนบ้านอู่ตะเภา ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง พบว่า โรงเรียนมีครูผู้สอนระดับประถมศึกษาจำนวน 9 คน ในจำนวนนี้มีครูที่มีวุฒิทางลูกเสือจำนวน 4 คน ขณะที่ครูอีก 5 คนเป็นครูบรรจุใหม่และยังไม่มีวุฒิทางลูกเสือ จึงยังขาดความรู้ ประสบการณ์ตรง และทักษะในการจัดกิจกรรมลูกเสือ นอกจากนี้โรงเรียนยังขาดระบบการจัดการและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือที่ชัดเจน ส่งผลให้การวางแผน การดำเนินกิจกรรม ตลอดจนการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือยังไม่เป็นระบบและอาจยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร [2]

จากความแตกต่างด้านวุฒิ ประสบการณ์ และความพร้อมดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าบทบาท ความมั่นใจ ปัญหา และความต้องการของครูที่มีวุฒิทางลูกเสือกับครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสืออาจมีลักษณะแตกต่างกัน การพิจารณาเฉพาะค่าเฉลี่ยในภาพรวมจึงอาจไม่สามารถอธิบายข้อจำกัดและความต้องการเฉพาะของครูแต่ละกลุ่มได้อย่างครบถ้วน การวิจัยครั้งนี้จึงใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมลูกเสือใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ และด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ ควบคู่กับการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการ ตลอดจนเปรียบเทียบลักษณะประเด็นที่พบระหว่างครูทั้งสองกลุ่ม โดยไม่ใช้สถิติทดสอบความแตกต่าง เนื่องจากจำนวนผู้ให้ข้อมูลในแต่ละกลุ่มมีขนาดเล็กและอาจไม่เพียงพอสำหรับการสรุปผลเชิงอนุมานอย่างน่าเชื่อถือ

ผลการศึกษาครั้งนี้คาดว่าจะ成为ข้อมูลพื้นฐานให้โรงเรียนใช้ในการปรับปรุงการบริหารกิจกรรมลูกเสือ วางระบบที่เลี้ยง ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูที่มีวุฒิทางลูกเสือและครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ รวมทั้งนำไปต่อยอดสู่การพัฒนา

กระบวนการจัดการความรู้ การจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ และระบบนิเทศ ติดตาม และประเมินผลที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในระยะต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดกิจกรรมลูกเสือของครูในโรงเรียนบ้านอู่ตะเภา
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดกิจกรรมลูกเสือ และเปรียบเทียบแนวโน้มของปัญหาระหว่างครูที่มีวุฒิทางลูกเสือกับครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ
3. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือ และเสนอแนวทางการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์และต่อยอด

3. นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของครูในการวางแผน จัดกิจกรรม และประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรลูกเสือ โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนผ่านการปฏิบัติจริง การเรียนรู้จากประสบการณ์และการมีส่วนร่วม ภายใต้บริบทของโรงเรียนบ้านอู่ตะเภา

สภาพปัจจุบัน หมายถึง ระดับการดำเนินงานจริงของครูในด้านการวางแผน การดำเนินการ และการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งพรรณนาด้วยข้อมูลจากแบบสอบถามและอธิบายเพิ่มเติมด้วยข้อมูลสัมภาษณ์

ปัญหา หมายถึง ข้อจำกัด อุปสรรค สาเหตุ และผลกระทบที่ทำให้การจัดกิจกรรมลูกเสือไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องหรือเต็มศักยภาพ

ความต้องการ หมายถึง สิ่งสนับสนุนแนวทาง เครื่องมือ การพัฒนาความรู้และทักษะตลอดจนระบบบริหารที่ครูเห็นว่าจำเป็นต่อการยกระดับการจัดกิจกรรมลูกเสือ

ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง ความสามารถของครูในการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนวิธีการจัดกิจกรรม สื่อ และการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือให้สอดคล้องกับหลักสูตรลูกเสือและบริบทของผู้เรียน

ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมลูกเสือตามแผนที่กำหนด โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และดำเนินกิจกรรมได้ตามขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง ความสามารถของครูในการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ครูที่มีวุฒิทางลูกเสือ หมายถึง ครูที่ผ่านการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือและมีคุณวุฒิทางลูกเสือตามหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

ครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ หมายถึง ครูที่ยังไม่ผ่านการฝึกอบรมเพื่อรับวุฒิทางลูกเสือ

4. ระเบียบวิธีวิจัย

4.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีเชิงพรรณนา โดยให้น้ำหนักแก่ข้อมูลเชิงคุณภาพมากกว่าเพื่อให้เหมาะสมกับประชากรขนาดเล็ก ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามใช้พรรณนาสภาพปัจจุบันของครูทั้งหมดภายในโรงเรียน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้างใช้ศึกษาปัญหา สาเหตุ ความต้องการ และวิเคราะห์เชิงคุณภาพเปรียบเทียบแนวโน้มระหว่างครูที่มีวุฒิทางลูกเสือกับครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ

4.2 ประชากรและผู้ให้ข้อมูล

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลคือครูโรงเรียนบ้านอู่ตะเภา จำนวน 9 คน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดโดยไม่สุ่มตัวอย่าง แบ่งตามสถานภาพวุฒิทางลูกเสือ ดังตารางที่ 1

ผลการวิจัยใช้เพื่ออธิบายบริบทของโรงเรียนบ้านอู่ตะเภาเท่านั้น ไม่มุ่งอ้างอิงเชิงอนุมานไปยังสถานศึกษาอื่น

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามสถานภาพวุฒิทางลูกเสือ

สถานภาพวุฒิทางลูกเสือ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีวุฒิทางลูกเสือ	4	44.44
ยังไม่มีวุฒิทางลูกเสือ	5	55.56
รวม	9	100.00

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ฉบับ คือ

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบันในการจัดกิจกรรมลูกเสือของครูในโรงเรียนบ้านอู่ตะเภา เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ และด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ
2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้างครอบคลุมประเด็นสภาพปัจจุบัน ปัญหา สาเหตุ ผลกระทบและความต้องการในการพัฒนาทั้ง 3 ด้าน

4.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถาม หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา จำนวน 3 คน ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อคำถามถือว่าผ่านเกณฑ์ และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยทำการทดลองใช้ (Try Out) แบบสอบถามกับกลุ่มที่คล้ายกับประชากร จำนวน 30 คน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.963 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง
2. แบบสัมภาษณ์ โดยการนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา จำนวน 3 คน พิจารณาความชัดเจนของภาษาและประเด็นในการสัมภาษณ์ว่าสามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัยได้อย่างครบถ้วน

4.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำการชี้แจงรายละเอียดเพื่อให้ครูทุกคนเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม ด้วยวิธีออนไลน์ผ่าน Google forms
3. ทำการสัมภาษณ์ครูเป็นรายบุคคลตามประเด็นในแบบสัมภาษณ์
4. จัดระเบียบข้อมูลโดยแยกรหัสผู้ให้ข้อมูลเป็นกลุ่มครูที่มีวุฒิทางลูกเสือและกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบเชิงคุณภาพ

4.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปวิเคราะห์ด้วยความถี่และร้อยละ ส่วนข้อมูลจากแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวมโดยใช้เพื่อพรรณนาสภาพของประชากรทั้งหมดภายในโรงเรียนเท่านั้น ไม่ใช้สถิติอนุมานหรือทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม เนื่องจากจำนวนผู้ให้ข้อมูลมีขนาดเล็ก

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์วิเคราะห์เนื้อหาโดยตรวจสอบความครบถ้วน ถอดความ อ่านข้อมูลซ้ำ กำหนดรหัส จำแนกหมวดหมู่ และสังเคราะห์ประเด็นสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในแต่ละด้าน จากนั้นใช้การเปรียบเทียบกรณีข้ามกลุ่มเชิงคุณภาพระหว่างครูที่มีวุฒิทางลูกเสือ 4 คนกับครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ 5 คน เพื่อค้นหาแนวโน้มที่เหมือนและแตกต่างกัน โดยไม่รายงานเป็นการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สภาพปัจจุบันในการจัดกิจกรรมลูกเสือ

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามใช้เพื่อพรรณนาสภาพปัจจุบันของครูทั้ง 9 คน โรงเรียนบ้านอู่ตะเภา โดยไม่มุ่งอ้างอิงเชิงสถิติไปยังสถานศึกษาอื่น

1. ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ

ตารางที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือของครูในโรงเรียนบ้านอู่ตะเภา (N = 9)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ	อันดับ
1.1 มีการวางแผน กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับพันธกิจหรือแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	3.67	0.71	มาก	
1.2 นิเทศ ติดตามการจัดกิจกรรมลูกเสือ กำหนดแนวทางการปฏิบัติการแต่งกายเครื่องแบบลูกเสือตามระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.78	1.09	มาก	
1.3 ตรวจสอบวุฒิทางลูกเสือและสำรวจความต้องการที่จะพัฒนาตนเองในการฝึกอบรม	4.44	0.88	มาก	1
1.4 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาวิชาลูกเสือ และหลักสูตรวิชาพิเศษ	3.44	0.73	ปานกลาง	
1.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และกำหนดโครงสร้างการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรและการตัดสินผล หรือการประดับเครื่องหมายของลูกเสือเนตรนารี	3.33	0.87	ปานกลาง	
1.6 ดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ ตามลำดับปฏิทินลำดับขั้นตอนที่วางไว้	4.11	1.05	มาก	3
1.7 โรงเรียนกำหนดกิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัย	4.33	0.87	มาก	2
1.8 โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมทางลูกเสือร่วมกับหน่วยงานภายนอก	2.44	1.24	น้อย	
1.9 โรงเรียนมีห้องกิจกรรมลูกเสือรวมทั้งวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสือขึ้นในสถานศึกษา เช่น ป้าย ธง สื่อต่างๆ รวมห้องประชุมนายหมู่ลูกเสือ	3.11	1.27	ปานกลาง	
รวม	3.63	0.63	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่าสภาพปัจจุบันด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับของสภาพปัจจุบัน พบว่า อันดับที่ 1 คือ โรงเรียนตรวจสอบวุฒิทางลูกเสือและสำรวจความต้องการที่จะพัฒนาตนเองในการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 รองลงมา คือโรงเรียนกำหนดกิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 และโรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือตามลำดับปฏิทินลำดับขั้นตอนที่วางไว้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ส่วนการเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานภายนอกมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44

2. ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ

ตารางที่ 3 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือของครูในโรงเรียนบ้านอู่ตะเภา (N = 9)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ	อันดับ
2.1 วางแผนขอจัดตั้งกองลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสืออย่างเป็นระบบ	3.89	0.78	มาก	
2.2 ดำเนินการจัดตั้งกองลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ตามข้อบังคับ	4.00	0.71	มาก	
2.3 มอบหมายหน้าที่และการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาให้เป็นปัจจุบัน	4.11	0.60	มาก	
2.4 จำนวนของผู้บังคับบัญชาลูกเสือไม่เพียงพอในการจัดตั้งกองลูกเสือ	4.00	0.71	มาก	
2.5 ผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีคุณสมบัติตามข้อบังคับ	3.11	1.69	ปานกลาง	
2.6 ผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีแผนการจัดการเรียนรู้และใช้แผนจัดการเรียนรู้	3.22	0.67	ปานกลาง	
2.7 จัดการเรียนการสอนครอบคลุมทั้ง 7 ประการ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร วิธีการสอน วัสดุประสงค์ สื่อการสอน และการประเมิน	3.33	0.71	ปานกลาง	
2.8 โรงเรียนส่งเสริมให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการลูกเสือ	4.44	0.88	มาก	
2.9 จัดหาวัสดุอุปกรณ์ สื่อ ที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา	3.78	0.83	มาก	
2.10 ครูมีความรู้ความเข้าใจ ความรับผิดชอบและมีความสามารถในการจัดกิจกรรมลูกเสือ	3.44	1.01	ปานกลาง	
2.11 นำคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือมาใช้พัฒนาผู้เรียน	3.67	0.50	มาก	
2.12 ส่งเสริมให้ผู้เรียน เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง	4.11	0.60	มาก	
2.13 จัดกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ลูกเสือ เช่น ทำความเคารพ, การผูกเงื่อน	4.33	0.87	มาก	
2.14 ใช้ระบบหมู่พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน	4.00	0.71	มาก	
2.15 จัดกิจกรรมเดินทางไกลอยู่ค่ายพักแรม และพิธีการชุมนุมรอบกองไฟ	4.67	0.71	มากที่สุด	3
2.16 จัดพิธีเปิด-ปิดประชุมกองทุกครั้งในการจัดการเรียนการสอนลูกเสือ	3.56	0.53	มาก	
2.17 จัดกิจกรรมพิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนาม วันที่ 1 กรกฎาคม	4.89	0.33	มากที่สุด	1
2.18 จัดกิจกรรมในพิธีถวายราชสดุดี ในวันที่ 28 พฤศจิกายนของทุกปี	4.78	0.44	มากที่สุด	2
2.19 จัดกิจกรรมพิธีเข้าประจำกองลูกเสือใหม่ และพิธีประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษ	2.67	1.00	ปานกลาง	
รวม	3.89	0.46	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่าสภาพปัจจุบันในจัดกิจกรรมลูกเสือของครูในโรงเรียนบ้านอู่ตะเภา ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 มีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน ตั้งแต่ 2.67 ถึง 4.89 มีสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด

เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับของสภาพปัจจุบัน พบว่า จัดกิจกรรมพิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.89 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ จัดกิจกรรมในพิธีถวายราชสดุดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 มี อยู่ในระดับมากที่สุด และจัดกิจกรรมเดินทางไกลอยู่ค่ายพักแรม และพิธีการชุมนุมรอบกองไฟ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ขณะที่พิธีเข้าประจำกองและพิธีประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67

3. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ

ตารางที่ 4 การศึกษาสภาพปัจจุบันด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือของครูในโรงเรียนบ้านอู่ตะเภา (N = 9)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ	อันดับ
3.1 กำกับ นิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือและแผนการดำเนินงาน	3.22	0.67	ปานกลาง	2
3.2 วัดและการประเมินผลกิจกรรมลูกเสือสอดคล้องกับหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.78	0.83	มาก	1
รวม	3.50	0.71	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4 พบว่าสภาพปัจจุบันในจัดกิจกรรมลูกเสือของครูในโรงเรียนบ้านอู่ตะเภา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 การวัดและการประเมินผลกิจกรรมลูกเสือสอดคล้องกับหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 มีสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การกำกับ นิเทศ ติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 มีสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

สรุปภาพรวม 3 ด้าน

ตารางที่ 5 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ในจัดกิจกรรมลูกเสือของครูในโรงเรียนบ้านอู่ตะเภา สรุปโดยรวม 3 ด้าน (N = 9)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ	3.63	0.63	มาก	2
2. ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ	3.89	0.46	มาก	1
3. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ	3.50	0.71	ปานกลาง	3
รวม	3.67	0.49	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่าสภาพปัจจุบัน ในจัดกิจกรรมลูกเสือของครูในโรงเรียนบ้านอู่ตะเภา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 สรุปโดยรวม 3 ด้านภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 มีสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน ตั้งแต่ 3.50 ถึง 3.89 มีสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก

เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับของสภาพปัจจุบัน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 มีสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 มีสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 มีสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

5.2 ผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัญหาในการจัดกิจกรรมลูกเสือ

1. ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ

โรงเรียนมีการกำหนดกิจกรรมและจัดทำแผนการสอนในบางช่วงเวลา แต่การวางแผนยังไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรม และยังขาดความเป็นระบบในโรงเรียน โดยเฉพาะแผนระยะยาวและแผนรายหน่วยที่ชัดเจน อีกทั้งการวางแผนยังขึ้นอยู่กับครูผู้รับผิดชอบเป็นหลัก ครูส่วนใหญ่มีภาระงานจำนวนมาก ส่งผลให้มีข้อจำกัดด้านเวลาในการวางแผนกิจกรรมอย่างละเอียดและเป็นระบบ นอกจากนี้ ครูบางส่วนยังขาดองค์ความรู้และประสบการณ์ด้านลูกเสือ โดยเฉพาะครูบรรจุใหม่ ทำให้การวางแผนกิจกรรมขาดความถูกต้องตามหลักการ อีกทั้งยังขาดระบบการจัดเก็บองค์ความรู้และแผนการสอนอย่างเป็นระบบ ทำ

ให้ครูไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลหรือแนวทางการจัดกิจกรรมที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ส่งผลให้การวางแผนกิจกรรมลูกเสือขาดความต่อเนื่องและประสิทธิภาพ

2. ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ

โรงเรียนประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และขาดวุฒิทางลูกเสือ มีครูเพียงจำนวนหนึ่งที่เข้ารับการอบรมการฝึกผู้กำกับลูกเสือ ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือได้อย่างครบถ้วน อีกทั้งบุคลากรที่มีอยู่ยังขาดความชำนาญเฉพาะด้าน การจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนยังไม่เป็นไปตามหลักการทางลูกเสือ ขาดการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่ชัดเจนในแต่ละกิจกรรม ส่งผลให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง และไม่มีผู้รับผิดชอบหลักอย่างชัดเจน นอกจากนี้ โรงเรียนยังประสบปัญหาการขาดแคลนสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณที่เพียงพอ รวมถึงข้อจำกัดด้านเวลา ส่งผลให้บางกิจกรรมดำเนินการไม่ต่อเนื่องหรือไม่เต็มศักยภาพ

3. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ

โรงเรียนมีการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือโดยใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมลูกเสือ และในบางครั้งใช้วิธีการทดสอบในภาคสนาม การประเมินผลยังไม่เป็นระบบ และยังไม่มีการมีเครื่องมือหรือเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้การประเมินผลไม่ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ส่งผลให้การประเมินผลมีความแตกต่างกันในแต่ละครู และไม่สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนากิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปว่าจากการสัมภาษณ์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการจัดกิจกรรมลูกเสือของครูในโรงเรียนบ้านอู่ตะเภา พบว่า การดำเนินงานในทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ และด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ ยังขาดความเป็นระบบ ขาดองค์ความรู้และทักษะเฉพาะด้าน รวมถึงขาดแนวทางและเครื่องมือที่ชัดเจน ส่งผลให้การจัดกิจกรรมลูกเสือยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน ครูมีความต้องการในการพัฒนาองค์ความรู้ การได้รับการสนับสนุนด้านทรัพยากร และการมีแนวทางหรือคู่มือที่ชัดเจน เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

5.3 การเปรียบเทียบปัญหาตามสถานภาพวุฒิทางลูกเสือ

การเปรียบเทียบต่อไปนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์แนวโน้มจากข้อมูลสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ มิใช่การทดสอบความแตกต่างทางสถิติ

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบแนวโน้มจากการสัมภาษณ์ระหว่างครูสองกลุ่ม

ประเด็น	ครูที่มีวุฒิทางลูกเสือ (n = 4)	ครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ (n = 5)
การวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ	มีบทบาทหลักในการกำหนดกิจกรรมและตรวจสอบความถูกต้อง แต่มีภาระงานอื่น และต้องการระบบถ่ายทอดความรู้	พึ่งพาแผนหรือคำแนะนำจากครูที่มีวุฒิทางลูกเสือ ต้องการแบบแผน ตัวอย่างและขั้นตอนที่ชัดเจน
การดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ	มีความมั่นใจในการดำเนินการจัดกิจกรรมและพิธีการทางลูกเสือ แต่จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการดูแลกิจกรรม	ขาดความมั่นใจในการใช้คำสั่งในพิธีการ ทักษะภาคสนาม และกิจกรรมที่ต้องอาศัยประสบการณ์
การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ	สามารถให้ข้อเสนอแนะด้านหลักเกณฑ์ได้แต่ยังไม่มีการมีเครื่องมือร่วมและระบบติดตามผลที่ชัดเจน	ต้องการตัวอย่างแบบประเมิน เกณฑ์การให้คะแนนและคำอธิบายวิธีใช้ที่เข้าใจง่าย
ปัญหาสำคัญ	ภาระงานและความผิดพลาดในด้านอื่นๆ ของโรงเรียน ขาดระบบจัดเก็บและถ่ายทอดองค์ความรู้	ขาดวุฒิ ความรู้ ทักษะและโอกาสฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ผลการเปรียบเทียบชี้ว่าปัญหาของครูสองกลุ่มมีลักษณะต่างกัน กลุ่มที่มีวุฒิทางลูกเสือไม่ได้ขาดความรู้พื้นฐานแต่ประสบปัญหาภาระงานและการถ่ายทอดองค์ความรู้ ขณะที่กลุ่มที่ยังไม่มีวุฒิทางลูกเสือต้องการพัฒนาความรู้ ทักษะและความมั่นใจตั้งแต่ระดับพื้นฐาน ดังนั้น แนวทางพัฒนาครูใช้ระบบพี่เลี้ยง การฝึกปฏิบัติและเครื่องมือมาตรฐานร่วมกันเพื่อประกอบการอภิปรายเพิ่มเติมจากข้อมูลเชิงคุณภาพข้างต้น ตารางที่ 7 นำเสนอค่าเฉลี่ยเชิงพรรณนาจำแนกตามสถานภาพวุฒิทางลูกเสือ โดยเป็นเพียงข้อมูลประกอบการอภิปราย มิใช่การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากจำนวนผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มมีขนาดเล็ก ($n = 4$ และ $n = 5$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเชิงพรรณนาจำแนกตามสถานภาพวุฒิทางลูกเสือ ($N = 9$)

ด้าน	ครูที่มีวุฒิทางลูกเสือ ($n = 4$) ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ ($n = 5$) ค่าเฉลี่ย (S.D.)
การวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ	3.94 (0.71)	3.38 (0.48)
การดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ	3.93 (0.56)	3.86 (0.42)
การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ	3.38 (0.48)	3.60 (0.89)

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ ครูที่มีวุฒิทางลูกเสือสูงกว่าครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 เทียบกับ 3.38 ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ว่าครูกลุ่มนี้มักเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการวางแผน ส่วนด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยสองสองกลุ่มใกล้เคียงกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 เทียบกับ 3.86 เมื่อพิจารณาด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือกลับมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเล็กน้อย มีค่าเฉลี่ย 3.60 เทียบกับ 3.38 เป็นไปได้ว่าครูกลุ่มนี้ซึ่งส่วนใหญ่บรรจุใหม่ อาจมีความคุ้นเคยกับแนวทางการวัดและประเมินผลที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบันมากกว่า ทั้งนี้ข้อสันนิษฐานดังกล่าวควรได้รับการตรวจสอบเพิ่มเติม อย่างไรก็ดี ด้วยขนาดกลุ่มที่เล็กมาก ($n = 4$ และ $n = 5$) ตัวเลขชุดนี้จึงควรอ่านเป็นเพียงข้อมูลประกอบการอภิปรายคู่กับสิ่งที่ได้จากการสัมภาษณ์ ไม่ควรนำไปสรุปอ้างอิงเป็นผลทางสถิติในวงกว้าง

5.4 ผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ศึกษาความต้องการในการพัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือ

1. ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ

ครูมีความต้องการให้มีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ชัดเจนทั้งในระดับรายปีและรายกิจกรรม รวมถึงการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้เหมาะสมกับความสามารถ และระบบการจัดเก็บองค์ความรู้และแผนการสอนที่ค้นหาและนำกลับมาใช้ได้สะดวก เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ

ครูมีความต้องการให้มีแนวทาง คู่มือที่ถูกต้องตามหลักการและมีตัวอย่างพร้อมใช้ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การสนับสนุนให้ครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรม ระบบพี่เลี้ยงจากครูที่มีวุฒิหรือวิทยากร ตลอดจนสื่อและอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

3. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ

ครูมีความต้องการให้มีเครื่องมือในการวัดและประเมินผล เกณฑ์การให้คะแนน ระบบบันทึกผล ปฏิทินนิเทศติดตาม และแนวทางนำผลการประเมินไปปรับปรุงกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและพัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ความต้องการจำแนกตามกลุ่ม

ครูที่มีวุฒิทางลูกเสือต้องการการกระจายบทบาท ระบบจัดการความรู้ และกลไกถ่ายทอดประสบการณ์ ส่วนครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือต้องการการอบรมพื้นฐาน การฝึกปฏิบัติจริง คู่มือแบบเป็นขั้นตอนและการดูแลจากพี่เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง ทั้งสองกลุ่มมีความต้องการร่วมกันคือ เครื่องมือมาตรฐาน สื่อ อุปกรณ์และการสนับสนุน

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมลูกเสือของครูในโรงเรียนบ้านอู่ตะเภาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผู้วิจัยขออภิปรายผลตามกิจกรรมลูกเสือ ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

6.1 สภาพปัจจุบันในการจัดกิจกรรมลูกเสือ

จากผลการวิจัย พบว่าสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือโดยเฉพาะพิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนาม พิธีถวายราชสดุดี และกิจกรรมเดินทางไกลอยู่ค่ายพักแรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมตามปฏิทินและกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของลูกเสือได้ค่อนข้างดีสอดคล้องกับงานของ รววิ เต็มวันวรรณ [3] ที่เน้นความสำคัญของการจัดมวกิจกรรมลูกเสือ และของสุทธิ สิริพิศา [4] ที่เสนอให้ใช้การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ระบบหมู่ และกิจกรรมกลางแจ้งเช่นกัน

6.2 สภาพปัญหาและความแตกต่างระหว่างครูสองกลุ่ม

จากการสัมภาษณ์ พบว่า การวางแผนของโรงเรียนยังไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรมทั้งยังขาดแผนระยะยาวและระบบจัดเก็บองค์ความรู้ที่เป็นรูปธรรม สอดคล้องกับวันใหม่ สืบชนะ [5] พบว่าการวางแผนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารกิจกรรมลูกเสือ และสอดคล้องกับข้อเสนอของศุภฤกษ์ ศิริโรต [6] ที่ระบุว่าควรมีการกำหนดนโยบาย แต่งตั้งคณะกรรมการทำงาน มอบหมายหน้าที่และพัฒนาบุคลากรทางลูกเสืออย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับธัญลักษณ์ คล่องแคล่ว [7] ในด้านผู้กำกับลูกเสือเป็นบุคลากรในสถานศึกษาที่ได้รับแต่งตั้งตาม คำสั่ง ลส.13 มีการพัฒนาตนเองให้มีวุฒิทางทักษะลูกเสือในด้านต่างๆ สามารถวางแผนและจัดกิจกรรมตามกระบวนการทางลูกเสือ ตลอดจนมีรูปแบบในการบริหารงานในกองลูกเสือให้เป็นไปตามข้อบังคับ

เมื่อเปรียบเทียบเชิงคุณภาพระหว่างครูสองกลุ่ม พบว่า ครูที่มีวุฒิทางลูกเสือมีบทบาทหลักและมุ่งมั่นใจมากกว่าในการจัดกิจกรรมเฉพาะทาง แต่ก็ต้องรับผิดชอบภาระงานส่วนใหญ่ตามไปด้วย ส่วนครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือมักขาดความมั่นใจและจำเป็นต้องได้รับคำแนะนำจากครูที่มีประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง ข้อค้นพบนี้สะท้อนว่าโรงเรียนมีศักยภาพในการจัดกิจกรรมลูกเสือในภาพรวม เพียงแต่ศักยภาพนั้นยังกระจุกตัวอยู่กับบุคลากรเพียงไม่กี่คน ดังนั้น โรงเรียนควรพัฒนาระบบพี่เลี้ยงและระบบการจัดการความรู้และการจัดการความรู้ เพื่อกระจายความสามารถนี้ไปสู่ครูทุกคนอย่างทั่วถึง

สำหรับด้านการวัดและประเมินผลซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง จากการสัมภาษณ์ข้อมูลยืนยันในทิศทางเดียวกันว่ายังขาดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินที่ใช้ร่วมกัน ตรงกับข้อเสนอของสุทธิ สิริพิศา [4] ที่ให้ประเมินทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้วยวิธีการที่หลากหลาย และของศุภฤกษ์ ศิริโรต [6] ที่เสนอให้มีปฏิทินติดตามประเมินผล มีการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล และประเมินให้สอดคล้องกับหลักสูตรอย่างเป็นระบบ

6.3 ความต้องการและการนำผลไปใช้

ความต้องการของครูครอบคลุมการพัฒนาความรู้และทักษะ คู่มือและคลังองค์ความรู้ ระบบพี่เลี้ยง สื่ออุปกรณ์และเครื่องมือประเมินที่เป็นมาตรฐาน ความต้องการดังกล่าวสัมพันธ์โดยตรงกับปัญหาของแต่ละกลุ่ม กล่าวคือครูที่มีวุฒิต้องการระบบถ่ายทอดความรู้และการกระจายภาระงาน ส่วนครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือต้องการพัฒนาพื้นฐานและฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง การนำผลไปใช้จึงควรออกแบบเป็นกระบวนการร่วมกัน มิใช่การอบรมแบบครั้งเดียว โดยเชื่อมโยงการอบรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดเก็บองค์ความรู้ การนำความรู้ไปใช้และการติดตามประเมินผล

7. บทสรุป

สภาพปัจจุบันในการจัดกิจกรรมลูกเสือของครูโรงเรียนบ้านอู่ตะเภาอยู่ในระดับมาก โดยด้านการดำเนินการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการวางแผน ส่วนด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาเด่นชัด ได้แก่ การ

วางแผนที่ยังไม่เป็นระบบ ความรู้และทักษะของครูที่ไม่เท่าเทียมกัน ภาระงานที่กระจุกตัวอยู่ที่ครูมีวุฒิทางลูกเสือ ข้อจำกัดด้านสื่ออุปกรณ์ และการขาดเครื่องมือประเมินมาตรฐานเดียวกัน ด้านความต้องการ ครูที่มีวุฒิต้องการระบบถ่ายทอดความรู้ และการกระจายภาระงาน ส่วนครูที่ไม่มีวุฒิต้องการการอบรม การฝึกปฏิบัติจริง คู่มือเป็นขั้นตอน และระบบพี่เลี้ยง ทั้งสองกลุ่มเห็นตรงกันว่าโรงเรียนควรมีระบบบริหารจัดการและการสนับสนุนที่ชัดเจนกว่านี้

8. ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยศึกษาครูทั้งหมด 9 คนในโรงเรียนบ้านอู่ตะเภา ผลการวิจัยจึงสะท้อนบริบทเฉพาะของสถานศึกษาและไม่ควรนำไปอ้างอิงเชิงสถิติแทนสถานศึกษาอื่น ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้เพื่อสรุปลักษณะของประชากรทั้งหมดภายในโรงเรียนเท่านั้น การเปรียบเทียบครูสองกลุ่มเป็นการเปรียบเทียบแนวโน้มเชิงคุณภาพ มิใช่การทดสอบความแตกต่างทางสถิติและควรตีความควบคู่กับบริบทและข้อมูลจากการสัมภาษณ์

9. การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์และแนวทางต่อยอด

1. โรงเรียนสามารถนำผลไปกำหนดแผนพัฒนาครูลงในแผนประจำปี โดยจำแนกกลุ่ม ให้ครูที่มีวุฒิทางลูกเสือทำหน้าที่พี่เลี้ยงและร่วมถ่ายทอดประสบการณ์แก่ครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ
2. ใช้ข้อค้นพบเป็นข้อมูลฐานในการจัดทำคู่มือ แผนรายปี แผนรายกิจกรรม แบบประเมินและคลังองค์ความรู้ที่ครูทุกคนเข้าถึงได้
3. ใช้ผลการวิจัยกำหนดวัตถุประสงค์การศึกษาระยะต่อไป ได้แก่ การพัฒนากระบวนการจัดการความรู้เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือ และการพัฒนาคู่มือที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน
4. ภายหลังการพัฒนา ควรทดลองใช้และประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการและคู่มือ โดยศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านการวางแผน การดำเนินการ และการวัดและประเมินผลรวมทั้งความสามารถของครูที่มีวุฒิทางลูกเสือและครูที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ
5. การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาในหลายโรงเรียน หรือเพิ่มผู้ให้ข้อมูลจากผู้บริหาร นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อเปรียบเทียบบริบท ปัญหา และความต้องการจากผู้เกี่ยวข้องที่หลากหลายมากขึ้น

10. เอกสารอ้างอิง (References)

- [1] Office of the National Education Commission. (2002). *Implementation of the education reform strategy*. Bangkok: The Express Transportation Organization Printing House.
- [2] Ban U-Taphao School. (2024). *Performance report of Ban U-Taphao School*. Surat Thani: Ban U-Taphao School.
- [3] Tempwanawan, R. (2020). *School Scout administration at Thap Tai School, Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2* [Master's thesis, Educational Administration]. Silpakorn University.
- [4] Sipika, S. (2017). *Guidelines for organizing Boy Scout instructional activities at the elementary level* [Master's thesis]. Chulalongkorn University.
- [5] Suebchana, W. (2017). *A study of Boy Scout activity administration in schools under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2* [Independent study, Master of Education, Educational Administration]. Surat Thani Rajabhat University.

- [6] Sirothot, S. (2018). *Guidelines for administering senior Boy Scout activities under the Secondary Educational Service Area Office 5* [Master's thesis, Educational Administration]. Nakhon Sawan Rajabhat University.
- [7] Klongkhlaeo, T. (2019). *Development of guidelines for organizing Scout activities in secondary schools* [Doctoral dissertation, Development Education]. Naresuan University.